



Betænkning afgivet af Socialudvalget den 23. maj 2024

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af adoptionsloven

(Håndtering af konsekvenserne ved afvikling af Danish International Adoption)

[af social- og boligministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil)]

1. Indstillinger

Et flertal i udvalget (udvalget med undtagelse af LA og DF) indstiller lovforslaget til *vedtagelse uændret*.

Et mindretal i udvalget (LA og DF) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling.

Siumut, Inuit Ataqatigiit, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ved betækningsafgivelsen ikke medlemmer i udvalget og dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske bemærkninger i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

2. Politiske bemærkninger

Socialistisk Folkeparti og Enhedslisten

Socialistisk Folkepartis og Enhedslistens medlemmer af udvalget mener, at det er stærkt kritisabelt, at den eksisterende formidlingsmodel for transnational adoption ikke i tilstrækkelig grad har været i stand til at sikre adoptivbørns rettigheder, herunder retten til at kende deres ophav og ikke at blive handlet med. Den formidlingsmodel kan derfor ikke fortsætte som hidtil. Partierne mener derfor, at konsekvensen af de fejl, der er blevet lavet både i tidligere og nuværende agenturer, skal tages. Derfor skal hele området kulegraves gennem en uvildig undersøgelse, herunder med det formål at placere et ansvar for fejlbehæftede adoptioner.

Dette skal ses, i forbindelse med at der skal findes en ny adoptionsformidlingsmodel grundet nedlukningen af Danish International Adoption (DIA). Dog er partierne enige i, at de verserende sager bør færdigbehandles, særlig i tilfælde hvor der allerede er sket matchning med et barn af hensyn til barnets tarv. Partierne er dog bekymrede for, hvorvidt Ankestyrelsen, der ikke fungerer som en uvildig aktør i adoptionssager, kan varetage opgaven alene, og mener derfor, at mulighederne for yderligere kontrol skal afsøges.

Danmarksdemokraterne

Danmarksdemokraternes medlemmer af udvalget finder den korte høringsperiode for lovforslaget bekymrende. DD undrer sig over, at regeringen endnu ikke har indkaldt til realitetsforhandlinger vedrørende adoptionsområdet og den fremadrettede proces. DD opfordrer ministeren til at indgå i en dialog med andre sammenlignelige lande i forhold til den fremadrettede proces.

DD vægter de adopteredes ret til egen livshistorie og finder, det er kritisabelt, at den eksisterende formidlingsmodel for transnational adoption ikke har været i stand til at sikre adoptivbørns rettigheder. DD mener, at adopterede skal have ret til at kende til deres biologiske ophav og ret til at få udleveret deres sagsakter, som det fremgår af Haagerkonventionens artikel 30 (Bekendtgørelse af konvention af 29. maj 1993 om beskyttelse af børn og om samarbejde med hensyn til internationale adoptioner), hvor der står følgende:

- »1) De kompetente myndigheder i en kontraherende stat skal sørge for at opbevare de oplysninger, de har om barnets herkomst, herunder navnlig oplysninger om dets forældres identitet samt sygdomshistorie.
- 2) De skal sikre, at barnet eller dets repræsentant har adgang til disse oplysninger under passende vejledning, i det omfang lovgivningen i denne stat tillader det.«

DD ønsker en fyldestgørende undersøgelse af adoptionsområdet.

Grundet situationen med den internationale adoptionsformidling til Danmark står familier og børn i en vanskelig situation. Lovforslaget handler om en midlertidig nødknap, som ministeren kan gøre brug af, såfremt det bliver nødvendigt, hvis DIA ikke kan fuldføre afviklingen af de igangværende sager.

Danmarksdemokraterne støtter, at der sker en afvikling af de igangværende sager, idet det er den mest rimelige løsning. DD noterer sig, at følgende fremgår af besvarelsen af spørgsmål nr. 7:

»Det fremgår af guide nr. 1 til god praksis om implementering af Haagerkonventionen, at der i tilfælde af en suspension af internationale adoptioner bør iværksættes en overgangsordning, og at det er særligt vanskeligt at begrunde et stop i tilfælde, hvor der er sket et match, og betingelserne for, at der kan gennemføres en adoption af det konkrete barn, er opfyldt. Der opfordres derfor i guiden til, at i sager, hvor der er sket matchning, bør adoptionen gennemføres, hvis det er til barnets bedste.«

DD kan dermed støtte forslaget.

DD er dog bekymret for, om Ankestyrelsen er den rette instans til at håndtere de resterende adoptionssager, såfremt det bliver nødvendigt.

3. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 30. april 2024 og var til 1. behandling den 8. maj 2024. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Socialudvalget.

Oversigt over lovforslagets sagsforløb og dokumenter

Lovforslaget og dokumenterne i forbindelse med udvalgsbehandlingen kan læses under lovforslaget på Folketingets hjemmeside www.ft.dk.

Kim Aas (S) Birgitte Vind (S) Camilla Fabricius (S) Gunvor Wibroe (S) Matilde Powers (S) Rasmus Horn Langhoff (S)

Maria Durhuus (S) Sara Emil Baaring (S) Anni Matthiesen (V) Linea Søgaard-Lidell (V) Jon Stephensen (UFG)

Hans Andersen (V) Rosa Eriksen (M) Nanna W. Gotfredsen (M) fmd. Karin Liltorp (M) Marlene Harpsøe (DD)

Karina Adsbøl (DD) Katrine Daugaard (LA) nfm. Alexander Ryle (LA) Brigitte Klintkov Jerkel (KF)

Mette Abildgaard (KF) Kim Edberg Andersen (DD) Mette Thiesen (DF) Theresa Berg Andersen (SF)

Charlotte Broman Mølbæk (SF) Anne Valentina Berthelsen (SF) Victoria Velasquez (EL) Lotte Rod (RV) Torsten Gejl (ALT)

Siumut, Inuit Ataqatigiit, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 2 møder.

Teknisk gennemgang

Social- og boligministeren og embedsmænd fra Social-, Bolig- og Ældreministeriet har den 14. maj 2024 foretaget en teknisk gennemgang af lovforslaget i udvalget.

Høringssvar

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og social- og boligministeren sendte den 19. april 2024 dette udkast til udvalget, jf. SOU alm. del – bilag 185. Den 30. april 2024 sendte social- og boligministeren høringssvarene og et høringsnotat til udvalget.

Bilag

Under udvalgsarbejdet er der omdelt 5 bilag på lovforslaget.

Spørgsmål

Udvalget har under udvalgsarbejdet stillet 8 spørgsmål til social- og boligministeren til skriftlig besvarelse, som ministeren har besvaret.

Socialdemokratiet (S)	50	Radikale Venstre (RV)	7
Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	22	Dansk Folkeparti (DF)	7
Danmarksdemokraterne – Inger Støjberg (DD)	16	Alternativet (ALT)	5
Socialistisk Folkeparti (SF)	15	Siumut (SIU)	1
Liberal Alliance (LA)	15	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Moderaterne (M)	14	Sambandsflokkurin (SP)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	10	Javnaðarflokkurin (JF)	1
Enhedslisten (EL)	9	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	5